

ZNIESIENIE WSPÓŁWŁASNOŚCI, ZASIEDZENIE.

POWIAT
SZYDŁOWIECKI

www.szydlowiecpowiat.pl

MINISTERSTWO
SPRAWIEDLIWOŚCI

www.ms.gov.pl

INSTYTUT
SPRAW
PUBLICZNYCH

**Punkty
Nieodpłatnej Pomocy Prawnej
i Nieodpłatnych Porad
Obywatelskich w Twojej Okolicy**

*Infolinia Fundacji czynna codziennie
od 9 do 13: tel. 575 738 044*

Zniesienie współwłasności

Współwłasność rzeczy występuje, gdy więcej niż jeden podmiot jest właścicielem jednej rzeczy. Istnieją dwa tryby, w których możliwe jest zniesienie współwłasności – umowny i sądowy. Formalności, jakich należy dopełnić zależą od tego, czy przedmiotem współwłasności jest ruchomość czy nieruchomości. Znaczenie ma również okoliczność, czy pomiędzy współwłaścicielami dojdzie do porozumienia w przedmiocie zniesienia współwłasności.

facebook.pl/instytutsprawpublicznych

Po więcej informacji zapraszamy na:
darmowapomocprawna.ms.gov.pl

ZNIESIENIE WSPÓŁWŁASNOŚCI, ZASIEDZENIE.

Umowne zniesienie współwłasności

W sytuacji braku konfliktu pomiędzy współwłaścicielami możliwe jest zniesienie współwłasności w drodze umowy. W takim wypadku strony muszą dojść do porozumienia co do jej najważniejszych postanowień, czyli co do faktu zniesienia współwłasności oraz co do sposobu jego zniesienia.

Do zniesienia współwłasności w drodze umowy mają zastosowanie przepisy ogólne kc. Nie ma zatem dodatkowych obowiązków formalnych wpływających na ważność takiej umowy. Wyjątkiem jest zniesienie współwłasności nieruchomości, gdzie konieczne jest zawarcie umowy w formie aktu notarialnego pod rygorem nieważności. W tym celu należy zgromadzić wskazane przez notariusza dokumenty konieczne do sporządzenia aktu notarialnego.

Sądowe zniesienie współwłasności

Wniosek do sądu o zniesienie współwłasności może złożyć każdy ze współwłaścicieli, a także spadkobiercy zmarłego współwłaściciela.

We wniosku należy dokładnie określić rzecz, której współwłasność ma zostać zniesiona. W przypadku nieruchomości konieczne jest wskazanie jej położenia, powierzchni, części składowych i praw związanych z nieruchomością.

Wnioskodawca może, lecz nie ma takiego obowiązku, podać we wniosku sposób w jaki współwłasność rzeczy powinna być zniesiona przez sąd. Zgodnie z kc są trzy takie sposoby:

- podział fizyczny rzeczy,
- przyznanie rzeczy na własność jednemu ze współwłaścicieli z obowiązkiem spłaty,
- sprzedaż rzeczy i podział ceny sprzedaży.

Do wniosku należy dołączyć dowody stanowiące o prawie własności dzielonej rzeczy. Takimi dowodami mogą być w szczególności: odpisy ksiąg wieczystych, orzeczenie sądowe, odpis umowy notarialnej itd. Ponadto należy wskazać wszystkich uczestników postępowania czyli współwłaścicieli lub ich spadkobierców oraz inne osoby, które mają interes prawny w uczestniczeniu w tej sprawie, np. wierzyciel hipoteczny w przypadku nieruchomości. Jakież są koszty zniesienia współwłasności?

Wniosek o zniesienie współwłasności należy opłacić. Opłata ma stałą wysokość i nie zależy od wartości rzeczy będącej przedmiotem postępowania. Wysokość opłaty sądowej zależy natomiast od tego czy współwłaściciele zgłaszają zgodny projekt zniesienia współwłasności czy też nie. W pierwszym przypadku opłata wynosi 300 zł, a w drugim – 1000 zł.

ZNIESIENIE WSPÓŁWŁASNOŚCI, ZASIEDZENIE.

Zasiedzenie nieruchomości

Zgodnie z art. 172 § 1 Kodeksu cywilnego posiadacz nieruchomości niebędący jej właścicielem nabywa własność, jeżeli posiada nieruchomość nieprzerwanie od lat dwudziestu jako posiadacz samoistny, chyba że uzyskał posiadanie w złej wierze (zasiedzenie). Stosownie zaś do treści § 2 po upływie lat trzydziestu posiadacz nieruchomości nabywa jej własność, choćby uzyskał posiadanie w złej wierze. Do zasiedzenia nieruchomości konieczne będzie zatem spełnienie dwóch przesłanek:

- posiadanie samoistne;
- upływ określonego czasu (zależny od dobrej lub złej wiary).

Ważne: Obie te przesłanki muszą być spełnione łącznie.

Po lekturze powyższego przepisu nasuwa się pytanie: czym jest nieruchomość. Z pomocą przychodzi nam tutaj art. 46 Kodeksu cywilnego, który stanowi, że nieruchomościami są części powierzchni ziemskiej stanowiące odrębny przedmiot własności (grunty), jak również budynki trwale z gruntem związane lub części takich budynków, jeżeli na mocy przepisów szczególnych stanowią odrębny od gruntu przedmiot własności.

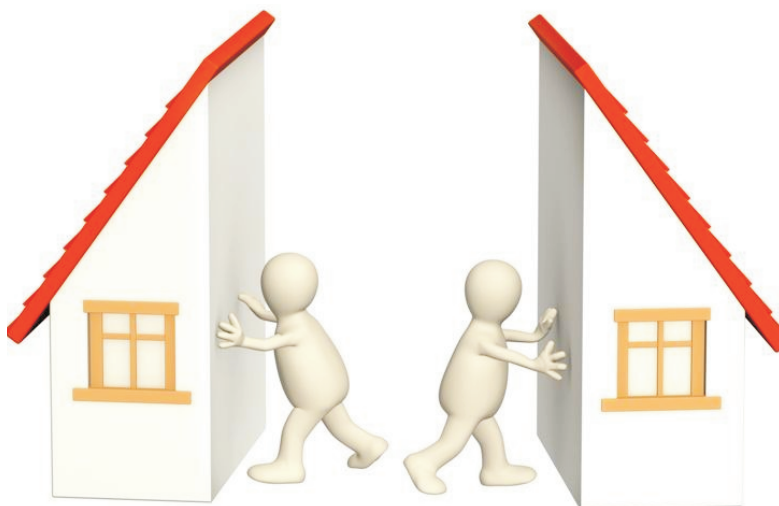
Posiadanie samoistne

Pierwszą z przesłanek zasiedzenia jest posiadanie samoistne. Co należy przez to rozumieć? Zgodnie z treścią art. 336 Kodeksu cywilnego posiadaczem rzeczy jest zarówno ten, kto nią faktycznie włada jak właściciel (posiadacz samoistny), jak i ten, kto nią faktycznie włada jak użytkownik, zastawnik, najemca, dzierżawca lub mający inne prawo, z którym łączy się określone władztwo nad cudzą rzeczą (posiadacz zależny).

Ważne: Posiadaczem samoistnym będzie zatem osoba, która włada rzeczą jak właściciel. W świetle powyższego istotne będzie rozróżnienie kiedy mamy do czynienia z posiadaniem samoistnym, a kiedy z zależnym. To pierwsze może bowiem tylko prowadzić do zasiedzenia nieruchomości.

ZNIESIENIE WSPÓŁWŁASNOŚCI, ZASIEDZENIE.

Dobra i zła wiara

Drugim warunkiem koniecznym do zasiedzenia nieruchomości jest jej posiadanie samoistne przez nieprzerwany określony czas. Jego długość będzie zależała od dobrej i złej wiary. Przepisy prawa cywilnego rozróżniają tutaj dwa terminy: dwadzieścia i trzydzieści lat. Wszystko tutaj zależy od tak zwanej dobrej lub złej wiary. W przypadku zasiedzenia nieruchomości dobra wiara może oznaczać, że posiadacz żył w mylnym przekonaniu, że przysługuje mu prawo własności.

Ze złą wiarą mamy natomiast do czynienia, gdy posiadacz wiedział, że obejmowana przez niego nieruchomość nie należy do niego. Z mojego doświadczenia często ma to miejsce np. przy spadkach, gdy jedna osoba przejmuje posiadanie nieruchomości nie bacząc na prawa pozostałych spadkobierców. Jako ciekawostkę mogę nadmienić, że prawo w Polsce wychodzi z założenia, że takie sytuacje są raczej przypadkowe i przyjmuje się co do zasady domniemanie dobrej wiary.

Czy trzeba iść do sądu?

Warto złożyć stosowny wniosek do sądu. Postanowienie będzie stanowiło dowód tego, że jesteśmy właścicielami danej nieruchomości.

Gdzie należy złożyć wniosek? Jakie wiążą się z tym koszty ?

- Wniosek składa się do sądu rejonowego do wydziału cywilnego. Oczywiście trzeba go opłacić. Na chwilę obecną kwota opłaty jest stała, niezależnie od wartości nieruchomości i wynosi 2000 zł. Po przeprowadzeniu postępowania sąd wyda postanowienie stwierdzające nabycie w drodze zasiedzenia prawa własności nieruchomości. Takie postanowienie ma charakter stwierdzający istnienie określonego stanu prawnego.

